

- בגרות ב: אזרחות / מספר שאלון: 034281
- מספר יחידות הבגרות: 2 יחידות
- כותב פתרון הבחינה: נוחי קירצמן, דורון קורקוס וניר הוניג.
- מועד הבחינה: 29/5/2017
- שעת הבחינה : 13:00

פרק ראשון

1.א. ציין: הפנייה מתוך הכרזת העצמאות המתממשת בקטע היא הפנייה לעם היהודי.

הצג: בהכרזת העצמאות כתוב כי המדינה קוראת לכל העם היהודי בכל העולם (התפוצות) להתלכד סביב היישוב בעלייה ובבניין ולעמוד לימינו במערכה הגדולה על הגשמת שאיפת הדורות לגאולת ישראל.
כלומר, המדינה רואה את עצמה מדינה של יהודי מדינת ישראל ויהודי התפוצות המהווים ביחד את כלל העם היהודי.

הסבר: בקטע רשום כי קהילה יהודית מאירופה יזמה מבצע במסגרתו נשלחו רופאי עיניים למדינת ישראל, וזאת במטרה לסייע לקשישים ולניצולי שואה בתחום זה.

כלומר, הקהילה ממשה בפעולתה את הקשר בין יהודים תושבי מדינת ישראל לבין יהודים מקהילות יהודיות בעולם, המתבססת על הקריאה הכתובה בהכרזת העצמאות, לפיה המדינה רואה את עצמה שייכת לכלל העם היהודי בכל מקום פזוריו.

1.ב. ציין: תפקיד הממשלה שצריך להתקיים על פי טענת הקשיש הוא קביעת מדיניות וביצועה.

הצג: רוב סמכויותיה של הממשלה נובעות מהסמכות השיורית בהיעדר חקיקה, לפי סעיף 32 לחוק יסוד: הממשלה "הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת" הוראה זו נותנת עוצמה רבה לממשלה משום שבסמכותה לעשות כל פעולה שאינה ניתנת על-פי חוק לגוף אחר במדינה. זו סמכות כללית רחבה לפעול בשם המדינה, למשל, בנושאים הקשורים לניהול המדינה (כלכלה וחברה, מניעת אבטלה, טיפול בפערים חברתיים) וכן חלק נכבד מפעולות משרדי הממשלה אינן מוגדרות בחוק.

הסבר: בקטע רשום כי הקשיש העביר ביקורת על הממשלה בכך שאינה פועלת לטובת הקצאת תקציבים לטובת תכניות לקידום רווחת האזרחים.

לכן הקשיש מתכוון לתפקיד הממשלה בתחום קביעת המדיניות, לפיה הממשלה יכולה לפעול בשם המדינה לטובת קידום נושאים שונים, ביניהם תחום הרווחה והבריאות והסיוע למשפחות הנמצאות במצוקה כלכלית.

2.א. ציין: העיקרון הדמוקרטי שעל פיו תרי בנייה צריכים לפעול הוא עיקרון שלטון החוק.

הצג: במדינה דמוקרטית האזרחים והשלטון חייבים לציית לחוק שהתקבל בצורה דמוקרטית. החוק נכתב על פי כללים פורמאליים הקובעים בין השאר את חובת הציות לחוק, את חובת פרסום החוק ואת כתיבת החוק בצורה ברורה וכן את מהותו של החוק מבחינת התוכן המותאם לערכים דמוקרטיים ולא פוגע בזכויות האדם והאזרח.

הסבר: בקטע רשום כי אתרי בנייה המשתמשים במעסיקים מנופאים, חייבים לפעול על פי נוהלי הבטיחות בעבודה. נהלים אלה קובעים כי מנופאי חייב להפעיל מנף אם הוסמך לכך ומחזיק בידו רישיון בתחום.

כלומר, אתרי הבנייה והמנופאים כפופים לקבוע בחוק ומחויבים לציית לחוק, כפי שקובע עיקרון שלטון החוק. במקרה זה, מדובר בנהלי בטיחות בעבודה שקבעה המדינה.

2.ב. ציין: הזכות החברתית שנפגעה למנופאים על פי טענתם היא הזכות לתנאי העסקה.

הצג: זכויות חברתיות הן זכויות הניתנות לפרט מהמדינה, והן קובעות את רמת החיים המעניקה המדינה.

זכויות עובדים ותנאי העסקה זו הזכות החברתית לעבודה, הכוללת מרכיבים כגון קביעת שכר מינימום, הגבלת מספר שעות עבודה, מתן תנאי עבודה סבירים, הגנה מפני אבטלה והבטחת שכר שווה עבור עבודה שווה. במסגרת זו באה לידי ביטוי גם הזכות לחופש השביתה. כל מדינה מגדירה לעצמה מהם תנאי העבודה שהיא מעניקה לכל אדם העובד בתחום שיפוטה.

הסבר: בקטע רשום כי המנופאים טוענים כי שעות העבודה שלהם חורגות מהמקובל במשק הישראלי והמשכורת שהם מקבלים נמוכה ביחס לכמות העבודה שהם נדרשים לספק.

כלומר, הם מתייחסים במקרה זה לתנאי עבודה לא סבירים שמוענקים להם במסגרת עבודתם. תנאים אלה אינם תואמים את תנאי העבודה שמעניקה מדינת ישראל בתחום העבודה ולכן מדובר במקרה זה בזכות החברתית לזכויות עובדים ותנאי העסקה הקובעת שכל מדינה מגדירה מהם תנאי ההעסקה שיש להעניק לכל אדם עובד בתחום שיפוטתה.

פרק שני

3. חובות האדם כאדם וחובות האדם כאזרח:

חובת האדם כאדם: חובת כל אדם להגן על זכויות האדם והאזרח של הזולת ולא לפגוע בזכויות אלה. כמו כן, חובת כל אדם לנהוג בסובלנות כלפי הזולת. חובות אלה נגזרות מרצון של האדם לחיות בחברה דמוקרטית.

חובת האדם כאזרח: חובת האדם כאזרח במדינה הוא לציית לחוקי המדינה. כמו כן, חובת האדם היא לקחת חלק בחיים הפוליטיים במדינה, כמו לדוגמה: לקחת חלק בתהליך הבחירות ולפקח על רשויות השלטון.

4. מאפיינים של החברה הערבית בישראל:

ערבים בישראל: מהווים את קבוצת המיעוט הגדולה ביותר במדינה. הרוב הגדול של ערביי ישראל הם מוסלמים. רוב הערבים מזהים את עצמם כחלק מהאומה הערבית הגדולה. חלקם הקטן משייך לעצמו זהות פלסטינית.

לרבים מערביי ישראל יש משפחות במדינות ערב. בחברה הערבית קיים פיצול וקונפליקט העוסק בזהות הערבית בישראל ובזהות הערבית הפלסטינית. כמו כן, קיימת מחלוקת בנושא השייכות למדינה לצד השתלבות בתחום החברה והכלכלה במדינה.

5. תפקידי בג"צ:

בג"ץ נותן סעד לאזרח הפונה אליו (קבוצות מיעוט, כל אדם, מוסדות) כאשר בית המשפט סבור שהרשות פעלה שלא על-פי צדק, חרגה מסמכותה, נהגה בשרירותיות, הפלתה לרעה או לטובה שלא על פי חוק או פעלה בחוסר תום לב.

תפקידים נוספים: הגנה על זכויות אדם, אזרח וקבוצה/ שמירת עקרון שלטון החוק / שמירה על עקרון הגבלת השלטון והפרדת הרשויות
צווי בג"צ:

הביאס קורפוס (צו שחרור) - זהו צו לשחרר אדם ממאסר או ממעצר לא חוקי.
צווי עשה / אל תעשה - בג"ץ מוסמך לתת צווים לרשויות המדינה, לרשויות מקומיות, לפקידיהן, ולגופים ולאנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים, על פי דין - לעשות מעשה או להימנע מלעשות מעשה במילוי תפקידיהם.
צווי איסור / בירור - בג"ץ יכול להוציא "צו איסור", האוסר על בית המשפט או על בית הדין לדון בעניין מסוים, או "צו בירור" לבטל דיון שהיה או החלטה שהתקבלה שלא כדין.
צו "מי שמך" - בג"צ יכול למנוע או להפסיק כהונה או מינוי אדם המיועד לתפקיד ציבורי. זאת אם המינוי נעשה בניגוד לחוק או בניגוד לכללי הבחירה.

6. העדפה מתקנת – מדיניות הנגזרת מהזכות לשוויון. מתן יחס מועדף לתקופה מוגבלת לקבוצה או אדם שבעבר המדינה קיפחה. המדיניות ניתנת במטרה לצמצם את הפער בין קבוצה זו לבין שאר האוכלוסייה על מנת שבעתיד יושג שוויון. המדיניות היא זמנית, כלומר היא מתבטלת ברגע שהפער אינו קיים ואין סיבה מציאותית להעניק אותה.

7. סמל מדינת ישראל – מורכב ממנורה וענפי הזית. אלו סמלים השאובים מספר התנ"ך ומן ההיסטוריה היהודית. המנורה שמשה ככלי קודש בבית המקדש. העובדה שסמל המדינה שאוב מההיסטוריה היהודית מביעה את האופי היהודי של מדינת ישראל.
דגל מדינת ישראל – הפסל מורכב משני פסי תכלת ומגן דוד על רקע לבן. צבעי הכחול והלבן מסמלים את צבעי הטלית של הכהן הגדול ביום הכיפורים ואילו המגן דוד הוא סמל שנוכס על ידי קהילות יהודיות במאה ה-18 באירופה והפך במהלך השנים לסמל של העם היהודי. כמו כן, הדגל שימש גם כדגלה של התנועה הציונית. מרכיבי הדגל שאובים מן המסורת ומן ההיסטוריה היהודית ולכן מבטאים את אופייה היהודי של המדינה.

8. **החברה הדתית לאומית** - חלקה באוכלוסייה: מונה כ 20% - 15% מכלל האוכלוסייה היהודית בישראל. לחברי זרם זה מחויבות לעקרונות ההלכה היהודית ולציונות. הם רואים את הקמת מדינת ישראל כהתחלת הגאולה (בוא המשיח). חזונם הוא הקמת מדינת הלכה, אך הם מכירים בהיות מדינת ישראל דמוקרטית. לכן הם תומכים בשילוב חוקי מורשת ישראל והמשפט העברי בחקיקה במדינה.

שיטת הבחירות היחסית רשימתית – לפי שיטת בחירות זו האזרח בוחר רשימת בוחרים (ולא מועמד). רשימת הבוחרים מסודרת בצורה מדרגית, ממספר אחד ועד מספר החברים בפרלמנט. כל מפלגה מסדרת בצורה שונה את הרשימה (וועדה מסדרת, פריימריז). שיטת הבחירות היחסית קובעת שכל מפלגה מקבלת נציגות בפרלמנט על פי מספר הקולות שצברה.

שיטת הבחירות היחסית רשימתית מאפשרת לחברה הדתית לאומית להשתלב במדינה בכך שהיא מאפשרת לחברה זו לקבל ייצוגיות בכנסת באמצעות הקמת מפלגות פוליטיות. בשל העובדה שחברה זו מהווה 15% - 20% מכלל האוכלוסייה היהודית, היא יכולה לקבל נציגות ולקדם את האינטרסים הייחודיים שלה באמצעות מפלגה שתקבל כוח פוליטי ונציגים בכנסת ביחס תואם לגודלה באוכלוסייה.

9. **מקורות המידע של התקשורת:**

הציבור – אזרחים המוסרים מידע או תלונות על השלטון משתמשים בתקשורת על מנת להעלות נושאים על סדר היום הציבורי.

סיקור אירועים – התקשורת נוכחת באירועים חשובים במדינה כמו: עצרות, הפגנות, טקסים, שבתות וכו', ומוזנת ממידע הנשאב מאירועים אלה.

רשויות השלטון – מקור המידע העיקרי של התקשורת. השלטון מעביר מידע על פעולותיו, דעותיו, מדיניותו. הדבר נעשה בשתי דרכים:

דרך רשמית- **מנגנונים** של דוברות, יחסי ציבור, מסיבות עיתונאים.

דרך לא רשמית – **הדלפות**

מטרות ההדלפות:

א. טובת הציבור – לגרום להפעלת לחץ על אנשי הציבור שלא יבצעו פעולות ממניעים פסולים.
 ב. אינטרסים אישיים – פוליטיקאים שרוצים זמן מסך כדי לפגוע במתחרים או כדי לקדם עניין אישי.

ג. הזמנה להתערבות חיצונית – פוליטיקאים שמבינים שאין להם כוח פוליטי מדליפים לתקשורת כדי לגייס את דעת הקהל לנושא שאותו הם מעוניים לקדם.

10. ממשל פרלמנטארי מאפיין את רוב המדינות הדמוקרטיות.

העם בוחר את נציגיו לפרלמנט.

בית הנבחרים המשמש כרשות מחוקקת.

מתוך הפרלמנט נבחרת הממשלה – הרשות המבצעת. רשות זו זקוקה לאמון של רוב חברי הפרלמנט על מנת להתחיל את כהונתה. כלומר, הממשלה נשענת על רוב פרלמנטארי ואחראית בפני הפרלמנט.

בסמכות הפרלמנט להביע אי-אמון בממשלה ובכך להפיל אותה ואף להביא לבחירות חדשות.

עיקרון הפלורליזם: משמעותו, הכרה של השלטון בכך שהעם מורכב מקבוצות שונות. בזכות ההכרה כל קבוצה יכולה לקדם את האינטרסים שלה ולשמור על הייחודיות שלה. ככל שהשלטון במדינה יותר פלורליסטי כך המתח בין השלטון לקבוצות השונות ובין הקבוצות השונות לבין עצמן מצטמצם.

מקורות המידע של התקשורת מגוונים. העם עצמו, מכל הקבוצות השונות יכול למסור מידע לתקשורת. כמו כן, התקשורת מקיימת קשר עם פוליטיקאים בעלי עמדות שונות במרחב הציבורי. כך למעשה, התקשורת מכירה בכך שהעם מורכב מקבוצות שונות ומסייעת לקבוצות השונות להעלות את האינטרסים הייחודיים שלהן על סדר יום ציבורי.

11. שיטת הבחירות לשלטון המקומי: השיטה מתחלקת לשני חלקים.

בחירת ראש המועצה או ראש העירייה: בחירה אישית רובית של האזרחים. כלומר, כל תושב בשטח השיפוט בוחר במועמד המועדף עליו (אישית). המועמד שזכה לרוב הקולות המוחלט מקבל את הזכות לכהן כראש השלטון המקומי.

בחירת מועצת עירייה או מועצה מקומית: בחירה רשימתית יחסית של התושבים. כלומר, כל תושב בוחר רשימת נציגים (מפלגה מקומית). הרשימות יכולות להיות רשימות הקשורות

למפלגות המכהנות בכנסת או מפלגות מקומיות אחרות. כל רשימה מקבלת מושבים במועצה בהתאם למספר הקולות שצברה. בניגוד לכך, במועצה אזורית נבחרת המועצה המקומית על ידי בחירות ביישובים עצמם בהם נבחרים וועדים מקומיים המרכיבים את המועצה. בבחירות מקומיות יכולים להשתתף אזרחים ותושבים משטח השיפוט של השלטון המקומי.

עיקרון שלטון העם קובע שהעם הוא הריבון במדינה. העם מורכב מכל הקבוצות השונות. כמו כן, העם בוחר את נציגיו לרשויות השלטון מתוך עצמו והוא יכול להחליף אותם על פי רצונו, במסגרת החוק. נציגי השלטון תפקידם לשרת את רצון העם.

עיקרון שלטון העם בא לידי ביטוי בשיטת הבחירות לרשויות המקומיות בכך שגם תושבים וגם אזרחים יכולים לקחת חלק בבחירות. כמו כן, לכל תושב בשטח השיפוט של הרשות ניתנת הזכות לבחור את נציגיו למוסדות הרשות המקומית. באופן זה, בא לידי ביטוי עיקרון שלטון העם, לפיו העם הוא השליט במדינה הבוחר את נציגיו לרשויות השלטון.

12. **וועדת חקירה פרלמנטרית** קמה על ידי הכנסת במטרה לחקור נושא שנמצא על סדר היום הציבורי. הוועדה יכולה להיות וועדת כנסת קיימת או וועדה המוקמת במיוחד לשם חקירה נושא מסוים. חברי הוועדה הם חברי כנסת מהקואליציה ומהאופוזיציה (על פי יחסי הכוחות בכנסת). הוועדה יכולה לזמן אליה כל עובד ציבור, אולם אין ביכולתה להגיש כתב אישום פלילי כנגד אדם שלא נעתר להזמנתה. כמו כן, כל ראש ארגון ציבורי יכול להופיע בפני הוועדה במקום אחד מעובדי הציבור בארגונו.

עיקרון הפלורליזם: משמעותו, הכרה של השלטון בכך שהעם מורכב מקבוצות שונות. בזכות ההכרה כל קבוצה יכולה לקדם את האינטרסים שלה ולשמור על הייחודיות שלה. ככל שהשלטון במדינה יותר פלורליסטי כך המתח בין השלטון לקבוצות השונות ובין הקבוצות השונות לבין עצמן מצטמצם.

עיקרון הפלורליזם בא לידי ביטוי בהרכבה של ועדת חקירה פרלמנטרית בכך שהוועדה מורכבת מחברי הקואליציה ומחברי האופוזיציה. כלומר, הרכב הוועדה נותן ביטוי לקבוצות בעלות עמדות פוליטיות שונות במדינה. כך למעשה, ניכר שהשלטון מכיר בקיומן של קבוצות שונות כפי שקובע עיקרון הפלורליזם.

פרק שלישי

13. לאומיות אתנית תרבותית - שאיפה המשותפת לבני לאום לשלטון עצמי במסגרת של מדינה ריבונית המבוססת על יסודות אתניים-תרבותיים: מוצא, שפה, תרבות, היסטוריה, ולפעמים גם דת.

בקטע רשום כי תחושת הלאומיות היא סוג של שותפות המתבססת על אנשים בעלי רקע משותף המבוסס על מורשת ותרבות ייחודית.
כך למעשה באה לידי ביטוי הלאומיות האתנית תרבותית, בשל העובדה שתרבות ומורשת הם יסודות אתניים של לאום.

14. הגישה הסוציאל-דמוקרטית: גישה חברתית-כלכלית למדינה הדמוקרטית. הגישה מדגישה את השאיפה לשוויון כלכלי וחברתי בין בני האדם. השלטון במדינה הוא דמוקרטי ותפקיד המדינה לפי גישה זו הוא להגן על זכויות האדם והאזרח של כל האזרחים ולשאוף ליצירת שוויון בין הפרטים. **בתחום הכלכלי- חברתי על המדינה** לצמצם פערים חברתיים וכלכלים בין האזרחים, להבטיח תנאי קיום בכבוד לכל אזרח ולסייע לאזרחים המתקשים בתחום הכלכלי או החברתי. אחריות המדינה כלפי אזרחיה מתבטאת בהתערבות בתחום החברתי והכלכלי לטובת צמצום פערים. כלומר האחריות לא כוללת רק את התחום הביטחוני, אלא גם את התחום הכלכלי חברתי. במדינה זו המיסוי יהיה גבוה וזאת בשל העובדה שהמדינה מספקת שירותים לאזרחים וצריכה לממן אותם. שירותים אלה ניתנים בתחומים שונים כמו: רווחה, בריאות, סעד ודיוור.

בקטע רשום כי במדינות מסוימות הממשלה מעניקה שירותים חברתיים לכל תושבי המדינה. שירותים אלה באים לידי ביטוי בקצבאות שמטרתן לספק רמת חיים וביטחון חברתי כלכלי לכלל האוכלוסייה.

כך למעשה באה לידי ביטוי הגישה הסוציאל דמוקרטית, לפיה המדינה מתערבת בחיי האזרחים מתוך מטרה לצמצם פערים חברתיים כלכליים ולהבטיח תנאי קיום בכבוד לכל אזרח.

15. עיקרון ההסכמיות – משמעותו הסכמה רחבה (קונסנזוס) בחברה על "כללי המשחק" שהחברה קובעת ועל נושאים מהותיים. ההסכמיות מאפשרת לקבוצות שונות זו מזו לחיות יחד באותה המדינה, למרות השוני הקיים בין הקבוצות בתחומי הדת, התרבות, הפוליטיקה וכדומה.

הנושאים בהם עיקרון ההסכמיות בא לידי ביטוי: הסכמה על היותה של המדינה דמוקרטית, הסכמה על גבולות המדינה והסכמה על קבלת השלטון שנבחר בבחירות דמוקרטיות כשלטון לגיטימי.

כותב הקטע טוען שאוכלוסיית מדינת ישראל מורכבת מקבוצות שונות שכל אחת מהן לא מוותרת על ייחודיותה. הכותב טוען כי אם כל קבוצה תשמור על הייחודיות שלה בלבד, עלולה להיווצר בחברה הישראלית תחושה של חשדנות וחוסר אמון בין הקבוצות. לכן הוא מציע לחפש את המשותף לכל הקבוצות וכך לשמור על היציבות של החברה הישראלית.

כלומר, הכותב מבקש לקדם את הסכמיות בחברה הישראלית, זאת על ידי מציאת מכנים משותפים לכלל הקבוצות. כך, הקבוצות השונות בחברה תוכלנה לחיות יחד למרות השוני המהותי ביניהן. בנוסף, כך קבוצות קיצוניות בחברה לא תצלחנה להסית את החברה למגמות שליליות כמו שנאה ואלימות חברתית.

פרק רביעי

16. ציון: קריאה ראשונה.

הצגת מושג: הראשון משלושת שלבי החקיקה של חוק חדש. בשלב זה השר או חבר הכנסת מציג את הצעת החוק מטעמו, עונה למבקרים, ומתקיימת הצבעה אם לקבל את החוק או להסיר את הצעת החוק. במקרה שהחוק מתקבל, הוא מועבר לדין בוועדה המתאימה.

הסבר: הצעת החוק אושרה על ידי הממשלה ועברה להצבעה ראשונה של כנסת ישראל. זהו השלב הראשון בהליך חקיקת חוק אותו יוזמת הממשלה.

17. ציון: חוק האזרחות. אזרחות מהליך התאזרחות.

הצגת מושג: חוק שקובע את התנאים שלפיהם אדם שאינו ישראלי יכול להפוך לאזרח המדינה. כל מדינה בעולם קובעת בחוק מהם התנאים לקבלת אזרחות. אדם יכול לקבל אזרחות אם עמד בתנאים הבאים: שהה בישראל שלוש שנים מבין חמש שנים שקדמו להגשת הבקשה. רוצה להשתקע בארץ. יודע עברית ברמה כלשהי. מוותר על אזרחות קודמת או מוכיח שיחדל להיות אזרח חוץ עם קבלת האזרחות. זכאי לישיבת קבע לפי שיקול דעתו של שר הפנים. יצהיר לפני קבלת האזרחות שהוא מתחייב להיות אזרח נאמן למדינת ישראל.

הסבר: משרד הפנים העניק לבן התיירת אזרחות משום שהוא הצהיר כי למרות שאינו יהודי הוא רואה עצמו קשור למדינה, דובר עברית ומחויב לה. הגשת הבקשה אושרה משום שלאותו אדם אין זיקה למדינה אחרת והוא עומד בכל התבחינים המאפשרים קבלת אזרחות בהליך התאזרחות.

18. ציון: הזכות לקניין.

הצגת מושג: זכותו של אדם לצבור רכוש, ולשמור על רכוש זה ברשותו, ללא סכנה שיילקח ממנו.
לקניין יש שני מובנים: **קניין חומרי** – רכוש פיזי, כגון: קרקע, כסף, בית, רהיטים, חפצים וכו'.
קניין רוחני – המצאה או יצירה של אדם, שהזכויות עליה שייכות לו (זכויות יוצרים), כגון: פטנט, יצירה מוזיקלית.

הגבלת הזכות: למדינה מותר לפגוע בזכות הקניין של אדם אך ורק על פי חוק. (תשלום מסים, הפקעת אדמות. ההפקעה מחייבת מתן פיצוי לנפגע, החרמת רכוש במטרה לשמור על ביטחון המדינה והחברה).

הסבר: המכוניות הישנות הן קניין חומרי של בעליו. הבעלים רכשו את המכוניות בכסף מלא. אם המדינה חושבת שהמכוניות צריכות לרדת מהכביש ממניעים אקולוגיים זכותה. אך חובתה לפצות את בעלי הרכבים בכסף. לא ניתן להפקיע מאזרחים קניין ולא לדאוג לפצותם. מה גם שהפיצוי יעודד יותר אזרחים למסור רכבים לגריטה והזיהום שנפלט בכבישים ממכוניות ישנות יפחת.

19. הטענה: אני בעד הוספת פלואור למי שתייה בארץ .

נימוק ראשון: הזכות לחיים לביטחון ולשלמות הגוף.

במסגרת זכות טבעית זו כל האדם ראשי לחיות את חייו ללא פחד וחשש מפגיעה גופנית, נפשית, פיזית, המסכנת את חייו, או פוגעת בשלמות גופו. חובתה של המדינה לספק לו את ההגנה הדרושה לשם כך, בעזרת חוקים או תקנות.

משרד הבריאות אמון על בריאותם של תושבי המדינה. הוכח מחקרית כי פלואור מסייע בהגנה על השניים. למדינה יש מחויבות לבריאות השניים של אזרחיה. אם החומר הכימי הזה יכול לגרום לשיפור בבריאות השיניים הוא חייב להיות מצוי במי השתייה.

נימוק שני: תקנות משנה.

לממשלה יש סמכות לתקן תקנות, צווים וחוקי עזר עירוניים. ראש הממשלה והשרים ממונים על ביצועו של חוק שנחקק בכנסת. כדי שיהיה אפשר לבצע את החוק, השרים

מוסמכים להתקין תקנות המפרטות את אופן ביצוע החוק. חקיקת המשנה חייבת להיות ברוח החקיקה הראשית ולא לסתור אותה.

למשרד הבריאות ולשר הבריאות סמכות לתקן הוראות לביצוע חוקי המדינה. בסמכות השר לקבוע כי יש להכניס למי השתייה חומרים המסייעים בשמירה על בריאות השניים. חקיקת משנה היא סמכות מאוד חשובה של הממשלה ויש להקפיד בביצועה. שר הבריאות חייב לוודא כי אכן החומר הכימי מועיל ואינו מזיק. אם המומחים מטעם משרדו ממליצים, על השר לפעול.

20. הטענה: אני בעד לבוש בעל סממנים דתיים או מסורתיים במרחב הציבורי.

נימוק ראשון: הזכות לחופש הדת.

זכותו של אדם לקיים פולחן של דת מסוימת, להשתייך אליה ולפעול על-פי המצוות והמנהגים שלה.

בדתות רבות, לבוש בעל סממנים דתיים הוא בגדר מצווה מחייבת. זו מצווה שלא ניתנת לפרשנות או לגמישות של המאמין והוא מחויב בלבוש המבטא את דתו. לא ניתן לשלול מאנשים דתיים את זכותם הטבעית לקיים את דתם על פי אמונתם ההלכתית.

נימוק שני: עקרון הפלורליזם.

במסגרת עקרון הפלורליזם יש להכיר בשונות החברתית הקיימת במדינה. הקבוצות השונות יכולות להתאגד, לפעול ולבטא את ייחודן ואת רצונותיהן. במדינה דמוקרטית חובה להכיר בפסיפס החברתי המרכיב את הכלל.

כל קבוצה, הרוצה לבטא את ייחודה במרחב הציבורי בלוש בעל סממנים דתיים או מסורתיים רשאית לעשות כן ועל שאר הקבוצות לקבל זאת בהבנה. לא ניתן להתעלם מקבוצות בעלות אופי שונה רק בגלל השונות שלהן.